بین الملل

واکنش به تصمیم رژیم صهیونیستی برای اشغال شهر غزه

چین و پنج کشور اروپایی به تصمیم کابینه رژیم صهیونیستی برای اشغال غزه واکنش نشان دادند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، وزارت خارجه چین به تصمیم اشغالگران برای اشغال غزه واکنش نشان داد. وزارت خارجه چین بیان کرد: ما به شدت نگران طرح اسرائیل برای سیطره بر غزه هستیم و از آن می خواهیم که خیلی فوری اقدامات خطرناک را متوقف کند. از سوی دیگر نخست‌وزیر اسکاتلند نیز در واکنش به تصمیم رژیم صهیونیستی برای اشغال شهر غزه اعلام کرد: تصمیم اسرائیل برای تسلط بر شهر غزه و اشغال آن، به تشدید درگیری‌ها و افزایش رنج مردم فلسطین منجر می‌شود و قابل قبول نیست. جامعه جهانی باید اسرائیل را متوقف کند و برای تحقق یک آتش‌بس فوری وارد عمل شود.وزیر خارجه نروژ نیز در این باره گفت: اگر اسرائیل بر غزه به طور کامل سیطره یابد این نقض غیرقابل قبول قانون بین المللی است. وزیر خارجه سوئد نیز اعلام کرد که جنگ در غزه باید متوقف شود و هر تلاشی برای الحاق آن مغایر با قانون بین المللی است. وزیر خارجه هلند نیز بیان کرد: طرح اسرائیل برای تشدید عملیات خود در غزه اشتباه است. اوضاع انسانی فاجعه بار است و رسیدگی سریع را طلب می کند. تصمیم اسرائیل به هر حال بازگشت اسیران را به همراه نخواهد داشت. کر استارمر نخست وزیر انگلیس نیز دیروز جمعه ساعاتی پس از اعلام تصمیم رژیم صهیونیستی مبنی بر اشغال نوار غزه، در بیانیه‌ای اعلام کرد: تصمیم دولت اسرائیل برای تشدید حملاتش در غزه اشتباه است و ما از آن می‌خواهیم که فوری در این تصمیم تجدیدنظر کند.این اقدام هیچ کمکی به پایان دادن به درگیری ها و آزادی اسیران نخواهد کرد. این کار فقط باعث خونریزی بیشتر خواهد شد. در حالی است که کابینه رژیم صهیونیستی با طرح بنیامین نتانیاهو نخست وزیر این رژیم درباره اشغال شهر غزه موافقت کرد.

شرط کره شمالی برای مذاکره با آمریکا

خبرگزاری رسمی کره شمالی دیروز (جمعه) گزارش کرد این کشور تنها در صورتی مذاکرات با واشنگتن را از سر می‌گیرد که به عنوان یک قدرت اتمی دائمی به رسمیت شناخته شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «ند پرایس» دیپلمات سابق آمریکا در یک نشست آنلاین به میزبانی موسسه مطالعات «کره-آمریکا» به اظهارات اخیر کیم یو جونگ خواهر کیم جونگ اون رهبر کره شمالی اشاره کرد و آن را تغییری قابل ملاحظه در موضع دیپلماتیک پیونگ یانگ دانست. به نقل از خبرگزاری آناتولی، اخیرا خواهر رهبر کره شمالی گفته بود مذاکرات فقط در صورتی اتفاق می‌افتد که آمریکا درخواست‌های خود برای خلع سلاح اتمی شبه جزیره کره را کنار بگذارد. پرایس که پیش از این سخنگوی وزارت خارجه آمریکا بود خاطرنشان کرد کره شمالی زمانی در را برای خلع سلاح باز گذاشته بود، اما اکنون بر به رسمیت شناختن هسته‌ای به عنوان پیش‌شرط اصرار دارد.او این سوال را مطرح کرد که آیا «دونالد ترامپ»، رئیس جمهور آمریکا چنین شرایطی را خواهد پذیرفت یا خیر، اما گفت تمرکز دولت واشنگتن بر «ظاهرسازی به جای محتوا» می‌تواند این امر را ممکن سازد. معاون دستیار وزیر امور خارجه آمریکا در دفتر شرق آسیا در وزارت امور خارجه، نیز اظهارات خواهر رهبر کره شمالی را تایید کرد و گفت که واشنگتن از نزدیک تحولات را زیر نظر دارد. در این میان، وزارت اتحاد مجدد دو کره واقع در سئول بار دیگر تاکید کرد که «کره جنوبی و ایالات متحده این موضع را دارند که برای گفتگو با کره شمالی» برای صلح در شبه جزیره، آماده هستند. اظهارات او در حالی مطرح می‌شود که واشنگتن در حال بررسی تعدیل وضعیت نظامی منطقه‌ای خود است و ترامپ متحدان را برای افزایش هزینه‌های دفاعی تحت فشار قرار می‌دهد.

مکانیسم پنتاگون و ناتو برای انتقال سلاح به اوکراین

شبکه خبری سی‌ان‌ان از قول منابعی مطلع دیروز (جمعه) گزارش کرد وزارت دفاع آمریکا در حال توسعه یک سیستم جدید با ناتو برای فروش تسلیحات آمریکایی به کشورهای اروپایی و احتمال انتقال آنها به اوکراین است.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، این شبکه خبری همچنین گزارش کرد این مکانیسم به ایجاد یک حساب بانکی ناتو منجر می‌شود که در آن متحدان آمریکایی می‌توانند پول را برای خرید تسلیحات از آمریکا به آن منتقل کنند. شبکه خبری سی‌ان‌ان در ادامه از قول منابع مطلع خود گزارش کرد اوکراین فهرستی از سلاح‌ها و تجهیزات مورد نظر خود را برای ناتو ارسال خواهد کرد و سپس این ائتلاف قبل از ارائه فهرست‌ها به شرکای اروپایی برای خرید احتمالی، بررسی خواهد کرد که آیا ایالات متحده ذخایر کافی برای فروش چنین تسلیحات و تجهیزات نظامی را دارد یا خیر.

« زمان » اهداف تشکیل شورای دفاع را بررسی می کند:

نوسازی امنیت ملی در آستانه عصر تهدیدات پیچیده

اختصاصی پیام زمان - با انتصاب دکتر علی لاریجانی به دبیری شورای عالی امنیت ملی و تشکیل دوباره شورای دفاع کشور، ساختار امنیتی جمهوری اسلامی ایران وارد مرحله‌ای تازه و هدفمند شده است؛ مرحله‌ای که با دو مؤلفه کلیدی «مردم‌پایه‌سازی گفتمان امنیت» و «ساختاردهی فرماندهی در مواجهه با تهدیدات نوین» قابل تبیین است.

تغییر رویکرد دولت چهاردهم نسبت به مقوله امنیت، از همان پیام انتصاب دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی نمایان شد. رئیس‌جمهور در این پیام، بر دو محور اصلی تأکید داشت: «رصد تهدیدات فناورانه و نوظهور» و «بازتعریف امنیت با رویکرد مردم‌پایه». این نگاه، نه یک اصلاح واژگانی، بلکه یک دگرگونی مفهومی در راهبردهای کلان امنیتی کشور است.

امنیت مردم‌پایه؛ بازسازی اعتماد، تقویت تاب‌آوری

در گفتمان جدید، امنیت دیگر امری تحمیلی یا از بالا به پایین نیست؛ بلکه امری مشارکت‌محور و درون‌زا محسوب می‌شود. مفهوم «امنیت مردم‌پایه» بر این اصل استوار است که شهروندان نه‌فقط موضوع امنیت، بلکه کنش‌گر و تولیدکننده آن هستند. جامعه‌ای که در آن مردم احساس عدالت، کرامت، و مشارکت داشته باشند، به‌طور طبیعی در برابر تهدیدات داخلی و خارجی مقاوم‌تر است.

در دهه اخیر، تهدیدات نوین شکل و شمایل پیچیده‌تری یافته‌اند: جنگ‌های سایبری، دستکاری اطلاعات از طریق هوش مصنوعی، فروپاشی سرمایه‌اجتماعی، تحریم‌های هوشمند و بحران‌های زیست‌محیطی تنها بخشی از آن‌هاست. در چنین فضایی، تکیه صرف بر ابزارهای سخت‌افزاری نمی‌تواند کارساز باشد. بلکه باید از طریق گفت‌وگو با جامعه، تقویت رسانه‌های مستقل، شفافیت در حکمرانی و توانمندسازی نخبگان، بنیان‌های امنیتی بازتعریف شوند. انتصاب دکتر لاریجانی، با سابقه‌ای ممتد در عرصه قانون‌گذاری و دیپلماسی، می‌تواند مسیر گفت‌وگوی راهبردی با جامعه و نهادهای مدنی را هموارتر کند. به‌ویژه آن‌که یکی از محورهای کاری پیشنهادی، تدوین سند جامع امنیت ملی با مشارکت میان‌رشته‌ای است.

شورای دفاع؛ تمرکز فرماندهی برای مدیریت بحران

در کنار تحول در گفتمان امنیت، احیای «شورای دفاع کشور» نیز گام مهمی در بازآرایی ساختار فرماندهی در شرایط تهدیدزا به شمار می‌رود. طبق اصل ۱۷۶ قانون اساسی، شورای عالی امنیت ملی می‌تواند شوراهای فرعی مانند شورای دفاع را تشکیل دهد. حال، با تصویب این شورا و انتصاب رئیس‌جمهور به‌عنوان رئیس آن، ساختاری جدید برای تصمیم‌گیری سریع، منسجم و عملیاتی در شرایط خاص شکل گرفته است. شورای دفاع، نهادی صرفاً مشورتی نیست. مأموریت آن، طراحی و بررسی متمرکز طرح‌های دفاعی، ارتقای توانمندی‌های نیروهای مسلح و هماهنگی نهادی در شرایط بحرانی است. این شورا از حضور فرماندهان عالی‌رتبه نظامی، وزرای کلیدی، سران قوا و نمایندگان رهبری بهره می‌برد. نکته مهم آن است که این شورا پیشینه‌ای معتبر در تاریخ جمهوری اسلامی دارد. شورای عالی دفاع در دوران دفاع مقدس، از جمله نهادهای اصلی هماهنگی، فرماندهی و تصمیم‌گیری بوده و نقش کلیدی در طرح‌ریزی و اجرای عملیات‌های بزرگ دفاعی ایفا کرده است.

نمایندگان رهبری در شورای دفاع؛ پیامی از ثبات و اقتدار

نقش رهبری در طراحی و نظارت بر ساختارهای دفاعی کشور، همواره بر مبنای اصول قانون اساسی ایفا شده است. در این راستا، رهبر معظم انقلاب در حکمی، دکتر علی‌اکبر احمدیان و دریادار علی شمخانی را به‌عنوان نمایندگان خود در شورای دفاع منصوب کردند. این انتصاب‌ها نشان‌دهنده توجه ویژه فرمانده کل قوا به اهمیت شورا و ضرورت انسجام در مدیریت دفاعی کشور است. علی‌اکبر احمدیان و علی شمخانی که مسئولیت دبیری شورای عالی امنیت ملی را داشتند، با تجربه گسترده در امور نظامی، راهبردی و سیاسی، قادر خواهند بود پیوندی موثر میان ساختار نظامی، رهبری و تصمیم‌گیری کلان برقرار کنند. حضور دکتر علی لاریجانی نیز در کنار این دو چهره، به‌عنوان نماینده رهبری در شورای عالی امنیت ملی، یک ترکیب راهبردی از تجربه نظامی، دیپلماسی امنیتی و مدیریت سیاسی را در تصمیم‌سازی دفاعی کشور پدید آورده است.

شورای دفاع برای شرایط جنگی

در ساختار جدید، شورای عالی امنیت ملی با دبیری دکتر لاریجانی، تمرکز خود را بر سیاست‌های راهبردی، امنیت داخلی، گفت‌وگوهای دیپلماتیک و تنظیم مناسبات با اروپا و آمریکا خواهد گذاشت. همزمان، شورای دفاع مأموریت دارد فرماندهی کلی در صورت بروز جنگ یا تجاوز را در دست گیرد. این تقسیم وظایف از موازی‌کاری‌های گذشته جلوگیری کرده و موجب چابکی تصمیم‌گیری خواهد شد.

نوسازی امنیت ملی در آستانه عصر تهدیدات پیچیده

دولت چهاردهم، با تکیه بر مفاهیمی مانند امنیت مردم‌پایه، اعتماد عمومی و تاب‌آوری اجتماعی از یک سو، و فرماندهی متمرکز دفاعی از سوی دیگر، در حال بازطراحی مدل امنیتی کشور است. این الگو که تلفیقی از مشارکت اجتماعی و اقتدار سازمان‌یافته است، می‌تواند پاسخی به‌روز و درون‌زا به مخاطرات پیچیده امروز باشد. در نهایت، تحقق این مدل امنیتی منوط به سه عامل خواهد بود: شفافیت در حکمرانی، گفت‌وگوی مستمر با جامعه، و انسجام نهادهای تصمیم‌گیر. اگر این مسیر با جدیت و درایت دنبال شود، نه‌تنها امنیت داخلی تقویت خواهد شد، بلکه ایران می‌تواند به الگوی امنیت پایدار منطقه‌ای بدل شود.

Alborz.payam@gmail.com

پزشکیان: خبرنگار، فرمانده خط مقدم دفاع از حقیقت است

رئیس جمهور گفت: روز خبرنگار یادآور همه کسانی است که وسط میدان‌های پرآشوب و میان غبار روایت‌های مغشوش، پرچم شرف، استقلال و آگاهی را زمین نگذاشتند؛ خبرنگار، فرمانده خط مقدم دفاع از حقیقت است.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، مسعود پزشکیان در پیامی به مناسبت روز خبرنگار، با تبریک این مناسبت به همه فعالان عرصه خبر تصریح کرد: روز خبرنگار فقط یک تاریخ در تقویم نیست. فرصتی است برای تأمل دوباره در جایگاه بی‌بدیل رسانه‌ها؛ در بیان درست واقعیت‌ها، در ساختن اعتماد عمومی، در پیوند دادن دل‌های مردم و ایستادن در برابر تحریف و دروغ. این روز یادآور همه کسانی است که وسط میدان‌های پرآشوب و میان غبار روایت‌های مغشوش، پرچم شرف، استقلال و آگاهی را زمین نگذاشتند؛ خبرنگار، فرمانده خط مقدم دفاع از حقیقت است. متن پیام رئیس جمهور بدین شرح است: نام و یاد شهید محمود صارمی و همه شهدای عزیز عرصه قلم، آگاهی و روشنگری را در روز خبرنگار گرامی می‌دارم؛ روزی که یادآور فداکاری کسانی است که از میهن و در روایت حملات رژیم صهیونیستی به ایران عزیز و شهروندانش، جانشان را در راه حقیقت گذاشتند. پاس می‌دارم، آنان که در خط مقدم روایت ایستادند و با قلم و تصویرشان، تاریخ مقاومت این ملت را ثبت کردند. روز خبرنگار فقط یک تاریخ در تقویم نیست. فرصتی است برای تأمل دوباره در جایگاه بی‌بدیل رسانه‌ها؛ در بیان درست واقعیت‌ها، در ساختن اعتماد عمومی، در پیوند دادن دل‌های مردم و ایستادن در برابر تحریف و دروغ. این روز یادآور همه کسانی است که وسط میدان‌های پرآشوب و میان غبار روایت‌های مغشوش، پرچم شرف، استقلال و آگاهی را زمین نگذاشتند.امروز که دنیا گرفتار آشوب معنا و جنگ روایت‌هاست و حقیقت گاهی قبل از کشف، جعل می‌شود؛ خبرنگار، فرمانده خط مقدم دفاع از حقیقت است. در همان روزهایی که ملت ایران در ۱۲ روز نبرد پرمخاطره با رژیمی کودک‌کش و قانون‌گریز و حامیانش، شکوه اقتدارش را نشان داد، این خبرنگاران بودند که روایت مقاومت را زنده نگه داشتند؛ از شهدای وطن نوشتند و مظلومیت ایران را به گوش جهانیان رساندند. لازم می‌دانم از همه کسانی که حقیقت جنگ رژیم صهیونیستی علیه ایران را در رسانه‌های خود منتشر کردند و صدای مردم ایران را به گوش مردم شنوای جهان رساندند، صمیمانه تشکر کنم. چنان‌که هرگز نمی‌توان شهامت و دلیری خبرنگارانی را که راویان صادق جنایات شوم و نسل‌کشی رژیم صهیونی در غزه مظلوم بودند و به درجه رفیع شهادت نائل شدند، از یاد بردوطن ما امروز بیش از هر زمان، آگاهی را زمین نگذاشتند.امروز که دنیا گرفتار آشوب معنا و جنگ روایت‌هاست و حقیقت گاهی قبل از کشف، جعل می‌شود؛ خبرنگار، فرمانده خط مقدم دفاع از حقیقت است. در همان روزهایی که ملت ایران در ۱۲ روز نبرد پرمخاطره با رژیمی کودک‌کش و قانون‌گریز و حامیانش، شکوه اقتدارش را نشان داد، این خبرنگاران بودند که روایت مقاومت را زنده نگه داشتند؛ از شهدای وطن نوشتند و مظلومیت ایران را به گوش جهانیان رساندند. لازم می‌دانم از همه کسانی که حقیقت جنگ رژیم صهیونیستی علیه ایران را در رسانه‌های خود منتشر کردند و صدای مردم ایران را به گوش مردم شنوای جهان رساندند، صمیمانه تشکر کنم. چنان‌که هرگز نمی‌توان شهامت و دلیری خبرنگارانی را که راویان صادق جنایات شوم و نسل‌کشی رژیم صهیونی در غزه مظلوم بودند و به درجه رفیع شهادت نائل شدند، از یاد بردوطن ما امروز بیش از هر زمان، به «صراحت صادقانه»، «پایداری عزتمندانه» و «دفاع بی‌تزلزل» نیاز دارد. جای تاسف دارد که ایران فقط در میدان جنگ نیست؛ گاهی در یک تیتر درست، یک گزارش دقیق یا ایستادن در برابر تحریف و نامیدسازی هم معنا پیدا می‌کند. به‌عنوان رئیس جمهور، با افتخار روز خبرنگار را به همه مجاهدان عرصه خبر، گزارش، تحلیل و روایت تبریک می‌گویم. وظیفه ما این است که امنیت، حرمت، کرامت و معیشت خبرنگار را نه در حد شعار، که در عمل و به‌عنوان یک مسئولیت حاکمیتی پاس بداریم؛ از خبرنگاران عزیز می‌خواهم همان‌طور که از حق مردم در دانستن دفاع می‌کنند، از حقیقت ایران هم دفاع کنند. ایران را با همه زخم‌ها و شکوه‌هایش روایت کنند. از وطن نه با تردید، که با غیرت بنویسند و از گفتن حقیقت نترسند، حتی اگر سنگین باشد. به قلم‌های بیدار، به دوربین‌های حقیقت‌جو، به نگاه‌های بی‌هراس و به دل‌های دردمند اهالی رسانه درود می‌فرستم.

مراقب دو قطبی سازی‌های شیطانی باشیم

خطیب نماز جمعه تهران با بیان این که مناطق عملیاتی دشمن را با حساسیت زیر نظر بگیریم افزود: مراقب دو قطبی سازی‌های شیطانی باشیم و عناصر بداخلاق و بدقلم و دوقطبی ساز را کنار بگذاریم.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حجت‌الاسلام حاج علی‌اکبری در خطبه‌های نماز جمعه تهران با تأکید بر اهمیت آب به عنوان نعمت الهی، گفت: آب نشانه لطف خداوند و نمادی از طهارت و ملکوت و بهشت خدایی است‌وی با اشاره به مشکلات ناشی از اسراف در مصرف آب، افزود: ما به مصیبتی به نام اسراف کردن دچار هستیم و شاهد ضربه ناجوانمردانه به توازن طبیعت هستیم. وی ادامه داد: زمین گرم شده است و این وضعیت ناشی از سوءمدیریت‌ها، زیاده‌خواهی ثروتمندان، برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی و سبک زندگی مسرفانه ماست. حاج علی‌اکبری همچنین به صدای زمین اشاره کرد و گفت: از هامون، هیرمند و زاینده‌رود و تالاب‌های شمال می‌توان صدای زمین را شنید. خطیب نماز جمعه تهران از مردم و مسئولان خواست که برای اصلاح فرهنگ عمومی، الگوی کشت و وضعیت صنایع همکاری کنند و تصریح کرد: باید با کوخواری و دست‌اندازی به منابع طبیعی برخورد جدی داشته باشیم. مسئولین توجه داشته باشند که این نارازی‌ها نشانه‌هایی برای ماست. وی با بیان اینکه باید دعا کنیم تا آسمان با زمین آشتی کند، افزود: دعا سنت دیرپا برای خواستن باران بوده است. هم باید دعا کنیم و هم نماز بخوانیم. صاحب‌نفسان ما باید در مصلی‌ها و مساجد نماز باران بخوانند. حاج علی‌اکبری از مردم خواست که در روزهای پایانی ماه صفر از خداوند متعال آب بخواهند. حجت الاسلام حاج علی اکبری در ادامه خطبه‌ها اظهار کرد: امروز به مناسبت شهادت شهید صارمی روز خبرنگار معرفی شده است و خبرنگاری شغل بسیار حساس است. برای همه عزیزان خبرنگار از خداوند توفیق می‌خواهیم که بتوانند این رسالت بزرگ را در عرصه حقیقت به شایستگی انجام دهند.وی ادامه داد: به شهدای فلسطین و غزه نیز درود می‌فرستیم. فردا روز شهدای مدافع حرم اعلام شده است. پدیده مدافعان حرم یک پدیده عادی نیست بلکه یک ماجرای شگفت انگیز و عجیب تاریخی است. نگاه از عمق ایمان و بصیرت و شجاعت است. جوانانی که برای جوانان روزگار خودشان حجت شدند. در حالی که اکثراً تازه ازدواج کرده بودند و کودکانی در خانه داشتند.

عاشقانه خود را برای دفاع از حرم رساندند تا علاوه بر حرم از جمهوری اسلامی هم دفاع کنند. خداوند متعال سردار سلیمانی عزیز را که جریان مدافعان حرم با ایشان شناخته می‌شود را با لوبا و اباعبدالله محشور کند. وی افزود: این روزها جریان غالب بر جامعه ما اربعین است. رستاخیز اربعین که دوستان حسینی از سراسر عالم جذب می‌کند و به کربلا می‌روند. بزرگترین تجمع دینی جهان در حال برگزاری ست. این اجتماع نظیری ندارد و منحصر به فرد است. بازهم حسین (ع) و باز هم بشریت و گرفتار جهالت، بازهم کشتی حسین (ع) است که در دسترس مردم قرار می‌گیرد وان‌ها را به سوی خداوند حرکت می‌دهد.این حماسه بزرگ جلوه دیگری از اعجاز امام حسین است که بوسیله زینب کبری (س) و اما سجاد (ع) بنیانگذاری شد. خطیب نماز جمعه تهران گفت: امروز از ظرفیت اربعین برای خودسازی عملی‌ترین استفاده را می‌کنیم. این حسین (ع) است که بهشت را روی زمین در این ایمان‌های با صلابت جلوه می‌دهد. اربعین علاوه بر اینکه زیست مومنانه و اخوتی برای آن فرهنگ سازی می‌شود یک حماسه بزرگ و اقتدار افرین است و بازدارنده در برابر دشمنان است. ایجاد یک جبهه بزرگ و مبارزه علیه ظلم و استکبار است. حجت‌الاسلام حاج علی‌اکبری در سخنانی اظهار داشت: در جریان دفاع مقدس اخیر، یک فتح الفتوح اتفاق افتاد که آن، انسجام و وحدت ملی ایرانیان بود. در یک جنگ ترکیبی که با هدف تسلیم ملت ایران برنامه‌ریزی شده بود، دشمن از تمامی ظرفیت‌های اقتصادی، تحریم‌ها و عملیات روانی بهره برد و از آخرین تکنولوژی‌های اطلاعاتی و امنیتی چه در آفند و چه در پدافند و همچنین نهادهای بی‌حاصیت بین‌المللی استفاده کردوی ادامه داد: دشمن به جغرافیای سیاسی ما حمله کرد و بهترین فرزندان ما را به شهادت رساند و همزمان به نظام سیاسی و اراده سیاسی ما نیز حمله کرد، اما ناباورانه با دو خط آتش مواجه شد. خروش سامانه‌های پدافند بومی، روزگار آنان را که کرد و همچنین طلوع حقیقتی به نام هویت متحد و منسجم ایرانیان را شاهد بودیم. این وحدت و انسجام ملی، فتح الفتوح دفاع مقدس ۱۲ روزه است. حاج علی‌اکبری افزود: در این انسجام، همدلی، همافزایی و همراهی عملی وجود داشت. ما معجزه بزرگ الهی را مشاهده کردیم. حجت الاسلام حاج علی اکبری گفت: امروز شیطان با همه توان و امکانات به دنبال ضربه زدن به این مؤلفه اصلی یعنی وحدت است. دشمن اگر در جنگ سخت زمین گیر شد در جنگ نرم فعال‌تر در وسط میدان است. وی ادامه داد: رهبر حکیم و عالی قدر ما به مناسبت چهلم شهدای اقتدار پیام حیات بخش را دادند و هفت تکلیف راهبردی را مشخص کردند که اولین آن حفظ وحدت و اتحاد ملی بود. آگاهی‌های عمومی را درباره شناخت ترفندهای دشمن ارتقا دهیم. امام فرمودند هرچه فریاد دارید بر سر آمریکا بکشید. خطیب نماز جمعه تهران افزود: مناطق عملیاتی دشمن را با حساسیت زیر نظر بگیریم. مراقب دو قطبی سازی های شیطانی باشیم. عناصر بداخلاق و بدقلم و دوقطبی ساز را کنار بگذاریم.وی گفت: باب گفتگو باید باز باشد و مردم و گروه‌های مختلف دیدگاه‌های خود را مودبانه مطرح کنند. مسئولان هم قدر این وحدت را بدانند و برای مردم بیش از گذشته احترام قائل باشند. خطیب نماز جمعه تهران با اشاره به جنایت در غزه گفت: با سکوتی مرگبار از سوی کسانی که اسم خودشان را مسلمان گذاشته‌اند و ادعای مسلمانی دارند. جای تاسف دارد. در این میان چرا علمای اسلام سکوت کرده‌اند؟ چرا صدای مظلومیت فلسطین و غزه فریاد نمی‌شود؟

سرمقاله

دیپلماسی جنگ و صلح

دکتر کیهان برزگر

جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل پویایی مذاکرات هسته‌ای بین ایران و آمریکا را تغییر داده و اکنون دو طرف به دنبال اهرم‌های جدید چانه زنی با استفاده از دیپلماسی جنگ و صلح برای پیشبرد اهداف خود هستند. ترامپ تلاش دارد اهرم چانه زنی خود در مذاکرات احتمالی را با تکیه بر «دیپلماسی جنگ» و از طریق تهدید به حمله مجدد به تاسیسات هسته‌ای تقویت کند. در مقابل، ایران تلاش می‌کند تا اهرم چانه زنی خود را با تکیه بر «دیپلماسی صلح» و از طریق یک «همکاری حساب شده» با آژانس بین المللی انرژی اتمی و همزمان تاکید بر ضرورت حفظ و تداوم غنی سازی اورانیوم در خاک ایران افزایش دهد. برخلاف برخی از تحلیل‌های غربی اکنون موضوع تداوم آتش بس یا حمله مجدد اسرائیل یا آمریکا الزاما در تمرکز دیپلماسی ایران قرار ندارد.

هدف اصلی همچنان تداوم دیپلماسی برای رفع تحریم‌های اقتصادی است. اصرار طرف‌های غربی به تداوم مذاکرات هسته‌ای خود نشانگر این امر است که بمباران‌های سنگین اسرائیل و آمریکا منجر به تغییر موضع ایران درحفظ غنی سازی اورانیوم در خاک ایران نشده است. همزمان ایران توان تدافعی و تهاجمی خود را در واکنش به یک حمله احتمالی دیگر حفظ و به سرعت بازسازی کرده و در شرایط هوشیاری کامل (بعد از فریب اولیه در جنگ ۱۲ روزه) قرار دارد و مطمئن است که قادر به پاسخگویی موثر نظامی این بار با قدرت بیشتری است. ضمن اینکه سیاست تغییر رژیم در ایران با یک حمله نظامی خارجی و بدنبال آن شورش داخلی هم موفق نبوده که همین امر اهرم چانه زنی غربی‌ها در مذاکرات را تا حد زیادی تضعیف می‌کند. همزمان جنگ ۱۲ روزه ظرفیت‌ها و محدودیت‌های استراتژیک دو طرف درگیر را در تداوم جنگ یا شکستن آتش بس تا حد زیادی آشکار کرده است. به قول رئیس جمهور مسعود پزشکیان «دو طرف هم زدند و هم خوردند و معلوم نیست که پیروز جنگ چه کسی است». نکته مهم اینکه عدم موفقیت اسرائیل و آمریکا در دستیابی به اهداف سه گانه اعلام شده، یعنی نابودی برنامه هسته‌ای، تضعیف برنامه موشکی، و در میانه راه تغییر رژیم، حتما به معنای عدم شکست ایران در این جنگ است. به واقع، این جنگ نشان داد که بازدارندگی و پیروزی مطلق در جنگ‌های امروز یک امر نسبی بوده و برتری تکنولوژیک اسرائیل و آمریکا به وسیله برتری ژئوپلیتیک، مقاومت پذیری و پویایی نوظهور انسجام ملی (به ویژه تقدس یافتن تمامیت ارضی در نزد عموم) جبران شده است. باور غالب در روابط بین الملل این است که «جنگ ادامه دیپلماسی است». اما پویایی‌های جنگ ۱۲ روزه نشان داد که به موازات آن صلح هم می‌تواند ادامه دیپلماسی باشد. شعار ترامپ و جنبش مگا ایجاد «صلح از طریق قدرت» بوده است. بر همین مبنا، ترامپ با نمایش قدرت نظامی آمریکا در بمباران تاسیسات هسته‌ای ایران در توهم ایجاد صلح پایدار بود. اما واقعیت این است که نه تنها صلحی با ایران ایجاد نشده، بلکه شاهد افزایش تنش در منطقه و چندبستگی سیاسی در سایر نقاط جهان هستیم. به واقع، در دنیای امروز جنگ و قلدری الزاما منجر به صلح پایدار نمی‌شود. دولت‌های تمدنی همانند ایران بنا به جبر خود را با تحولات ژئوپلیتیک دوران پساجنگ سازگار کرده و حتی الگوی حکمرانی خود را در سطوح سیاستگذاری خارجی و داخلی تعدیل می‌کنند. یک نمونه آشکار، تصویب نهاد «شورای عالی دفاع» در روزهای اخیر به منظور تصمیم گیری سریع و واکنش کارآمد در شرایط تهدید فوری برای بقای کشور است. در حوزه سیاست داخلی هم انجام اصلاحات سیاسی-اجتماعی، اقتصادی و تکنولوژیک در جهت سازگاری با شرایط جدید اجتناب ناپذیر هستند. در مقابل این دیپلماسی جنگ، راه حل عاقلانه‌تر رویکرد انعطاف پذیر، جند لایه و متعادل «صلح از طریق دیپلماسی» است که بر مبنای امکانات موجود خواهان پرهیز از ادامه جنگ در شرایط اضطرار و وجود تهدید می‌باشد. اکنون این رویکرد با هدف افزایش قدرت چانه زنی ایران در مذاکرات احتمالی هسته‌ای بر مبنای ظرفیت‌های موجود کشور از چند جنبه در حال اجرا است. نخست، با تداوم همکاری و تماس‌ها با آژانس بین المللی انرژی اتمی، ایران رویکرد صلح طلبانه‌ای را در پیش گرفته و همزمان همکاری کامل با این سازمان را منوط به عدم حمله مجدد آمریکا کرده است. دوم، ایران با اعزام هیئت نظارت آژانس صرفا به منظور نحوه تنظیم سازوکار همکاری‌های آینده با این سازمان موافقت کرده، که این خود اهرم چانه زنی صلح طلبانه ایران را در مذاکرات هسته‌ای افزایش می‌دهد، چون تنها نیروی میدانی برای راستی آزمایی وضعیت تاسیسات هسته‌ای و اورانیوم غنی شده موجود در سایت‌ها است. سوم، ایران عدم خروج از ان. پی. تی (معاهده منع اشاعه هسته‌ای) را منوط به عدم اجرای اسنپ بک از سوی اروپایی‌ها کرده است. ایران به درستی تصمیم گرفته تا از خروج در ان. پی. تی و همکاری حساب شده با آژانس برای تداوم دیپلماسی و افزایش قدرت چانه زنی خود در مذاکرات هسته‌ای استفاده کند. در چارچوب دیپلماسی صلح، شاید مهمترین ابزار چانه زنی دیپلماسی ایران در شرایط فعلی همچنان ادامه سیاست مذاکره برای رفع تحریم‌ها (همانند دوران پیش از جنگ) باشد. یکی از دلایل مهمی که ایران را را به پذیرش آتش بس در روزهای پایانی جنگ قانع کرد، امید به مذاکره برای کاهش تنش و رفع تحریم‌ها برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور بود. اکنون اگر اروپایی‌ها اسنپ بک را اجرایی کنند و تحریم‌های گسترده اقتصادی سازمان مللی برگردند، اشتهای ایران برای توقف دیپلماسی به ناچار افزایش می‌یابد و بازنده اصلی این تحول مطمئنا خود اروپایی‌ها خواهند بود. تحریم‌های بیشتر آمریکا نیز به تدریج و بنا به جبر واکنش تهاجمی ایران را در حوزه‌های آسیب پذیر آمریکا در حوزه خلیج فارس و منطقه در پی خواهد داشت. در این وضعیت، اعراب منطقه بیشتر از گذشته نگران گسترش تنش و جنگ به مرزهای ملی خود و همزمان تقویت بیش از اندازه رژیم یادگاری فعلی اسرائیل در توازن قوای منطقه‌ای می‌شوند.فراتر از تمامی چالش‌های جنگ ۱۲ روزه، فرصت برای یک دیپلماسی جدی، روند محور و صلح طلبانه بنا به مقتضای تحولات ژئوپلیتیک دوران پسا جنگ فراهم شده است.

مواضع جنگی ایران و اسرائیل در روند زمان به ناچاربر مبنای «موازنه وحشت» تعدیل می‌شوند، چون این دو کشور در نهایت زبان یکدیگر را می‌فهمند. موضوع اصلی و پیچیده‌تر چگونگی مواجهه با غرب و به ویژه با آمریکا برای رفع تحریم‌ها و حمایت مطلق از اسرائیل است. یک دیپلماسی خوب باید اهرم‌های چانه زنی (مواردی که در بالا اشاره شد) خود را تقویت کند، مقاومت پذیری کشور در مذاکرات هسته‌ای را بالا ببرد، و همزمان به طرح‌های ابتکاری همانند تشکیل کنسرسیوم غنی سازی منطقه‌ای با بین المللی در خاک ایران توجه جدی کند. بکارگیری و تداوم رویکرد «صلح برای دیپلماسی» جایگاه سیاسی ایران در منطقه و جهان غیرغربی را تقویت کرده و در گذر زمان و حتی کوتاه مدت به آمریکا و اروپا فشارهای جدی سیاسی-امنیتی و حتی اقتصادی وارد می‌کند تا موانع جنگ طلبانه و تحریم محور خود را تعدیل کنند. غرب تا حد مشخصی قادر به تحمل افزایش تنش در منطقه است.

Alborz.payam@gmail.com